

(COE) MİMARLARA, ŞEHİR PLANLAMACILARINA, İNŞAAT MÜHENDİSLERİNE VE PEYZAJ TASARIMCILARINA YÖNELİK UZMANLIK EĞİTİMİNE İLİŞKİN İLKE KARARI (80/16) ,

(COE-Recommendation on the specialised training of architects, town planners civil engineers and landscape designers (80/16), 15 December 1980)

(Bakanlar Komitesi tarafından 15 Aralık 1980 tarihinde 327. Bakan Vekilleri toplantısında kabul edilmiştir.)

Avrupa Konseyi Nizamnamesi'nin 15.b sayılı Maddesi üzerine, Bakanlar Komitesi;

Avrupa Konseyi'nin amacının üyeleri arasında daha kapsamlı bir birlik sağlamak olduğunu göz önünde tutarak:

Aşağıdaki hususları göz önünde bulundurarak;

- Avrupa Konseyi on beş yıldır mimari mirasın korunması ve çağdaş yaşama uyumu için etkin bir politika uygulamaktadır;
- bu politika sonucunda, ilkeleri 1975 yılında Avrupa Mimari Miras Sözleşmesi'nde ve Amsterdam Bildirgesi'nde belirlenen bütünleşmiş koruma doktrini tasarlanmıştır;
- gelişen kültürel köken farkındalığı, mimari miras değerlerinin toplumun farklı kesimlerince takdir edilmesini sağlamıştır;
- Avrupa'nın tutarlı bir enerji ve politika ile daha verimli bir alan kullanımı gereksinimleri karşısında değişen tutumu, mirasta bütünleşmiş korumayı çok daha güncel bir konu haline getirmiştir;
- ancak genel olarak kabul edilen ilkeler, çoğu Avrupa ülkesindeki uygulamalarında zorluklarla karşılaşmıştır ve bu zorlukların derinlerde yatan sebepleri yöntemli bir şekilde incelenmelidir;
- mimari miras alanında yer alan uzmanların eğitiminde sağlanacak kayda değer bir gelişme, bu zorlukların aşılmasında etkin bir yardımcı olacaktır;
- uzmanların bu yeni hümanizm anlayışını benimseyebilmesi, eğitimlerine, mesleki eğitimlerine ve çalışmalarının kalitesine olduğu kadar mesleki etik anlayışlarına ve niteliklerine de bağlıdır;

Avrupa Konseyi üye devletlerine bu tavsiye kararının ekinde belirtildiği gibi, mimari mirası koruma politikaları bağlamında, yetkililerin ve ilgili bireylerin dikkatini mimarlara, şehir planlamacılarına, inşaat mühendislerine ve peyzaj tasarımcılarına yönelik uzmanlık eğitimine çekmelerini tavsiye eder.

R (80) 16 Sayılı Tavsiye Kararı'na Ekler

Mimarlara, şehir planlamacılarına, inşaat mühendislerine ve peyzaj tasarımcılarına yönelik uzmanlık eğitimine ilişkin ilkeler

I. Genel İlkeler

- 1.Eğitim reformunun kapsamı uzmanlık dersleriyle sınırlandırılmamalı, bütün eğitim düzeylerini içermelidir;
- 2.Çoğulcu disiplinli olarak tasarlanması gereken genel mesleki eğitim çerçevesinde, bütünün tutarlılığını bozmaksızın, her disipline hak ettiği önem verilmelidir;
- 3.Bu mesleki eğitim ilköğretim ve orta öğretimde başlatılmalı ve öncelikle gözlem, mekan algısı, eleştirel bakış, yaratıcılık, toplumsal dayanışma değerleri ile, eski değerlerden duyulan gurur ve çevreye saygı farkındalıklarını desteklenmelidir;
- 4.Üniversite düzeyinde, aşağıdaki amaçlar kesin olarak tanımlanmalıdır:
 - sosyal yönleriyle bütünleşik olarak mimari ve doğal miraslara özellikle yer vererek, çevreye ilişkin duyarlılığı geliştirerek, bu konuda yeni bir felsefe oluşturulmasını sağlamak;
 - çevreye ve yaşam koşulları için taşıdığı öneme dair çeşitli bilimsel disiplinlerin kavranmasını ve saygıyla değerlendirilmesini sağlamak;
 - öncelikle mesleki eğitim süresince toplu alıştırmalar yoluyla, işbirliği için hazırlanmak;
5. Üniversite çalışmaları için, bütünleşmiş koruma ile doğrudan ilintili olan dört disiplin için ortak bir zemin oluşturulmalı ve aşağıdaki amaçları taşıyan bu süreçte disiplinlerin bilimsel özelliklerine ilişkin önyargılara kesinlikle izin verilmemelidir;

- bu disiplinlerden birini ilgilendiren herhangi bir eylemin kesinlikle tarafsız olduğundan ve genel bir dizilime ait olduğundan emin olmak;
 - farklı katılımcılar için, günümüzdeki çok disiplinlilik ve açıklık eksikliğini gidermek adına, ortak bir dilin benimsenmesini desteklemek;
6. Bu eğitim reformunun özü, temel eğitim konularını aşağıdaki gibi üç türe ayırarak açıkça tanımlanmalıdır:
- mekan algılama biçimleri;
 - miras ve medeniyetler tarihi;
 - insan ve çevresi arasındaki ilişki;
- 7.Çözüm ansiklopedik bilgide değil, öğretilen yöntemlerin akıllıca uygulanmasında yatar, bu yüzden müfredat aşırı yüklenmemelidir;
8. Savunulan mesleki eğitim reformu, temelde ahlaki bir özellik taşıdığı için, müfredatın çerçevesinin de ötesine geçebilmelidir;
9. İşlevsel ve idari durumlarının çeşitliliği ve kendine özgü yapısı göz önünde bulundurularak, müfredatı oluşturma görevi üniversite kurumlarına bırakılmalıdır;
10. Geniş kapsamlı bir müfredatla çalışması, en aydınlatıcı araç-gereçleri seçmesi ve işin özünü her daim koruması gereken öğretmenlerin seçimine özellikle dikkat edilmelidir;
11. Çalışma projelerinin bütününde, kırsal ve yerleşik alanların mimari miras değerler açısından taraf tutmaksızın şekillendirilmesi öncelikli bir yer verilmelidir;

II. Farklı mesleki eğitimlere özgü ilkeler

A. mimarlara ve şehir planlamacılarına yönelik mesleki eğitim

- 12.Müfredatlar aşırı yüklenmemelidir, ancak mimarlık ve şehir planlama eğitimleri öğrencileri çevreyle ilgili çeşitli insan bilimlerinin dili, metodolojisi ve konusu hakkında bilgilendirecek şekilde tasarlanmalıdır;
- 13.mimarlık ve şehir planlama tarihi eğitimi, inşa teknikleri tarihini, biçimlerin bütünleşmesi sürecini ve binalar ile yaşama koşulları arasındaki ilişkinin tarihsel boyutlarını kapsamalıdır;
- 14.Eğitimdeki temel araç projeler olmalıdır;
- 15.Her mimarlık veya şehir planlama projesinden önce, her insan yerleşimi veya mimari bileşim için kentsel bağlamın temel bir rehber sayılması ile fiziksel ve sosyal çevrenin tarihsel ve yapısal özellikleri incelenmelidir;
- 16.Müfredatta, sosyal yönleriyle beraber ıslah konusuna özellikle önem verilmelidir;
- 17.Küçük grup çalışmalarında denetime önem verilmelidir;

B. inşaat mühendislerine yönelik mesleki eğitim

18. Eğitimin temel amaçları, genel planların kavratılması ve projelerin planlama süreciyle uyumlu bir şekilde bütünleştirilmesi olmalıdır;
19. İnşa teknikleri eğitiminde, geleneksel eğitim yöntemleri desteklenmelidir;

C. peyzaj tasarımcılarına yönelik mesleki eğitim

(*)

21. Peyzaj tasarımcılarına yönelik mesleki eğitim, onları bölgesel planlamada ve binalar ile bitkilerin beraber yer aldığı bir ortamın yaratılmasında yer almaya hazırlamalıdır;
22. Kırsal ve kentsel alanların tarihsel gelişiminin ve tarihi bahçeleri restore etme ve yeniden yapılandırma tekniklerinin incelenmesine özellikle önem verilmelidir;

D. üniversite sonrası uzmanlaşma

23. Katılımcıların, entegre koruma olgusuna ilişkin kuramların ve tekniklerin gelişiminde yer almasını sağlamak için ileri eğitim verilmelidir;
24. Uzmanlar arasındaki alışverişi kolaylaştırmak için, ilgili disiplinler hakkında ek bilgiler verilmelidir;
25. Uzmanlık eğitimi aşağıdaki unsurlardan oluşmalıdır:
1. aşağıdaki konular hakkında ayrıntılı çalışmalar:
- mekanın tarihsel gelişimi ile ilgili yapılanması;

- anıtların korunması ve restorasyonuna ilişkin eski ve yeni doktrinler;
 - hem bina hem de şehir planlaması düzeyinde, tarih boyunca görülen bileşim kuramları ve inşa sistemleri;
 - materyallerin ve yapıların bozulumu ve bunları onarmaya veya güçlendirmeye yönelik uygun yöntemler;
2. mimari ve şehir planlama mirasının korunmasını, restorasyonunu ve ıslahını düzenleyen yasaların incelenmesi;

E. Yenileme eğitimi

26. Ulusal, bölgesel ve yerel idari kurumlar ile bağımsız bireyler için eğitim olanakları oluşturulmalı ve böylece bu kurum ve kişilerin entegre koruma alanındaki gelişimlerden haberdar olması sağlanmalıdır;

27. Yenileme eğitimi, uluslararası uzmanlarla temas halinde olan dinamik araştırma ekipleri etrafında örgütlenmelidir.

(* Özgün metinde 20. Sıra yok: Çevirenin/Düzeltilmenin Notu:

Çevirmen: Gökçe KATKICI

Proje Asistanı: İrem UYGUR